

vel per impiū: sicut seruus: vlt motu corporali: sicut res inanimate vt securis. Unde pbs dicit in 8° ethycoz. q^o finis est sicut organū aiātū: organa sunt: sicut serui iaiati: et hoc modo pater per filiū nō operat^r sicut heretici itelligebāt. Alio modo qū eadē vīte opat^r: quā tñ ab operāte recipit: et sic dicimus patrē per filiū opari: q^o est causa ipsozū operatorū vna et indiuisibili vīte cum patre: quā tamē a patre nascendo recipit.

Ad primū ergo dicēdū q^o quis deus opet effect^o nature p causas nāles: ipse tñ imēdiatē in oib⁹ effectib⁹ nature opat^r: vñ multo fortius imēdiatē opat^r in his que per filiū facit: cuius est eadē numero vīus que est et patris. Ad 2° dicēdū. q^o causalitas ppositionis nō refert^r ad operāte: sed ad opatū: vt dictū est. Ad 3° vdm. q^o cuz d^r pater itelligit nō notat aliqd: respectu cuius filius possit esse pncipiū: et ideo nō pōt dici q^o p^r p filiū itelligat vel sciat: sicut d^r i illis que effectū in creatura importat. Ad 4° vdm. q^o pñū d^r quo nō est aliqd pus: illa aut auctoritas patris respectu filij inquantū filius a patre hz et esse et opari: rōne cuius pater p filiū opat^r non facit patrem filio maiore vel priore esse. vnde nō seq^r q^o filius nō sit pma causa ex hoc q^o pater per filiū opat^r.

Expositio textus.

Et notādū est q^o dies 24. Dic ponit acceptiones diei. vna est fm q^o dicimus diē nālez qui hz. 24. horas. et sic sumit qd habet Gene. i. Factū est vespere et mane dies vnus. Alio modo fm q^o dicūt artificiales. i. tēpus quo sol nost^r hemisperij illuminat. et hoc modo sumit cum d^r q^o tenebras appellauit noctē et lucē diē. Nō ab aurora: sed a plena luce 24. Uidef hoc esse falsū: quia a plena luce que est in meridie vsq^z in mane: alterius diei nō sunt. 24. hore: et ita pñus dies non habuisset tot horas: sicut in lra dicitur. Ad qd vdm: q^o in pmo die dicūt dies nō habuisse aurorā: nō quin lux illa que suo motu diem faciebat in oriētem creata non fuerit. sed q^o pme illi illuminationi tenebre cōmixte nō erāt: sicut modo est: eo q^o auro ra nūc est finis noctis et pncipiū diei: qd tūc nō igit. (Postest etiaz illud accipi 24.) Hec expositio differt a pñda in hoc q^o pñda sumebat fm opationē quā filius a patre hz: hec vō sumit ex parte operātis fm q^o filius qui est operas a patre est. (Si eniz causa eius pñ est 24.) Hic cōiter et ipso pñe Chosostomus loquitur. Non enim pprie in diuinis pñis causa recipit: sed noie pncipij vrimur ad signādū origi nem pñonaz: et de hoc in pmo libro dictū est.

De opere secunde diei qua factum est firmamentum.

Distin. XIII.

Dicit quoq^z deus fiat firmamentum in medio aquarū: et diuidat aquas ab ags. Diuisitq^z aquas que erant sub firmamento ab his que erāt sup firmamentū. Sciendū est q^o illius celi hic describitur creatio: sicut ait

Beda super Genesim: in quo fixa sunt sidera: cui superposite sunt aque in aere et in terra: et superposite alie: de quib⁹ dicūt. Qui regis aquis supiora eius. In medio ergo firmamentū est: idest siderū celum: quod de aquis factum esse credi potest. Cristallinus eniz lapis cui magna est firmitas et perspicuitas: de aquis factus est. Si quē nō mouet quomodo aque natura fini-

de et in imalabiles super celū possit cōsistere de deo scriptū esse meminerit: q^o ligat aquas in nubibus suis. Qui eni infra celū ligat aquas ad tepus vaporib⁹ nubij retentas: pōt etiam sup celi sphaeraz non vaporali tenuitate: sed glaciali soliditate aquas suēspdere ne labant^r. Quare aut et ad qd condite sint: ipse nouit qui cōdidit. Ecce ostēsum est his verbis q^o celum factū sit. i. illud in quo fixa sunt sydera: idest qd excedit aerē et de q^o materia. i. de ags: et qles sunt aque que sup illud celū sunt. i. vt glacie solidate sunt.

Alij putant celum illud esse ignee nature: qb⁹ consentit Augustinus.

Quidam vero celū qd excedit aeris spaciū: ignee nature dicūt: asserētes sup aerē purū ignem esse qui dicitur esse celū: de quo igne sydera et lumb

naria facta esse coniectāt: qb⁹ Augustinus consentire videt. At rū vero nomine firmamenti celū qd excedit aerē: an ipse aer hic itelligat^r: idem Augustinus querit nec absoluit. Magis tamē approbare videt celū illud hic accipi: qd spacia aeris hic excedit: aquas vero que sup illū celū sunt dicit vaporāl^r trahi: et lenissimis suspēdi guttis. Sicut aer iste nubilosus ex allatione terre aquas vaporāl^r trahit: et per subriles minutias suspēdit: et post corpulētius conglobatas pluuiāl^r refundit. Si ergo pōt aqua sicut videmus ad tātas minutias puenire: vt feratur vaporāl^r super aerem ags naturaliter leuiorem cur non credemus etiā super illud leuius celū minutioribus guttis et leuiorib⁹ imanare vaporib⁹. Sed quoquo modo ibi sint ibi esse non dubitamus.

Quales sint aque: et que sit figura firmamēti.

Queri etiam solet cui⁹ figure sit celū. Sed spirit⁹ sanct⁹: q^ouis auctores nostri sciuerit per eos dicere noluit: nisi qd pñt saluti. Querit etiaz si ster: an moueat celū: si mouet iquū: quomodo est firmamentū: si stat: quomodo fixa sydera in eo circueūt: sed firmamentū dici potest: non propter stationem: sed propter firmitatē vel terminum aquaz intransgressibilē: si aut stat: nihil impedit moueri et circuire sydera.

Quare tacuit scriptura de opere secunde diei: quod in alijs dixit.

Post hec queri solet: qre hic nō est dictū: sicut in alioz diez opib⁹. Auidit deus q^o esset bonū: facim aliqd hic cōmendat. Ideo enim fortassis non est dictū: quod tñ sicut in alijs factum est: quia

binari⁹ principiū ē alteritatis ⁊ signū diuisionis.
De ope terciē diei qñ aq̃ congregatē sūt i vnū.

Seq̃. Dixit de⁹. Congregēt aq̃ i vnū locū: ⁊ appareat arida. Tercij diei op⁹ ē congregatio aq̃ in vnū locū. Congregate enī sunt oēs aq̃ celo inferiorē in vnā matricē: vt lux que p̃terito biduo aq̃nas data luce illustrauerat: i puro aere clarior resplendat: ⁊ appeat terra q̃ coopta latebat: ⁊ q̃ aq̃s limosa erat fieret arida ⁊ germinibus apta. Eodē enī die p̃tulit terra herbā virentē: lignūq̃ faciens fructū. Si autē q̃rat vbi congregatē sūt aque q̃ totū tēperant spatū vsq̃ ad celū: potuit fieri vt terra subsidens cōcauas partes p̃beret vbi fluctuantes aquas reciperet. pōt ēt credi primarias aq̃s rariores fuisse: q̃ sic nebule tegerēt terras: sed congregatiōe esse spissatas: ⁊ ideo facile i vnū posse redigi locum.

Quo oēs aque sunt in vnū locū congregatē: cū multa sint maria ⁊ flumina.

Cumq̃ p̃ter eē multa maria ⁊ flumina: in vnū rñ locū dicit aquas cōgregatas pp̃ p̃tinuariōem oīm aquarū que in terris sūt. Quia cūcta flumina ⁊ maria magno mari iungūt. Ideoq̃ cū dixerit aquas congregatas in vnū locū: deinde dicit plurali congregatiōesq̃ aq̃ pp̃ multifidos sin⁹ eap̃: q̃b⁹ oib⁹ ex magno mari principiū est.

Diuisio textus.

Determinato p̃rio ope distinctiōis q̃ lux formata ē. Dic determinat de ope scōe distinctiōis: q̃d secūde diei p̃petitū q̃ firmamētū eē sc̃m describitur. Diuidit āt hoc ps i p̃tes duas. In p̃ia oñdit distinctiōem scōe die factam. In 2ª mouet q̃sdā q̃ōnes. ibi (Querit ēt solet cui⁹ figure rē.) Circa p̃⁹ duo fac. p̃rio determinat op⁹ p̃rie distinctiōis fm̃ pōnez q̃rūdā dicētiū firmamētū ex aq̃s sc̃m eē. 2° scōz expōnē eoz q̃ dicūt firmamētū eē de nā ignis. ibi. (Quidā vō celū rē.) Querit ēt solet rē. Dic mouet tres q̃ōnes. Primaz de figura celū. 2^a de motu ei⁹. ibi. (Querit āt si ster rē.) Tercia quā p̃mittit h⁹ diei bñdictio. ibi. (Post h⁹ q̃ri solet rē.) Sequit. Dixit deus rē. Dic ponit op⁹ 3° distinctiōis: ad q̃d 3° dies deputat. Et circa h⁹ duo fac: p̃rio describit opus terciē diei. 2° mouet q̃sdā q̃ōnes circa h⁹ ibi. (Si āt querit rē.) Ubi p̃ q̃rīt d congregatiōe aq̃. 2° d vnitātē ⁊ plūritatē eap̃. ibi. (Cūq̃ multa stat eē maria rē.) Qdō I.

Ic querūtur q̃nq̃. p̃imo vtrū supra firmamētū sint alię aque. Scōo cuius nāc sit firmamentum. Tertio a quo moueatur. Quarto de numero celozum. Quinto de opere diei terciē.

Utrum aque sint super celos.

Ad p̃imum sic p̃cedit. vtrū aque super celos sint: q̃ vt dicit Augu. maiorē sacre scripturę auctoritas q̃ oīs humani ingenij p̃spicacitas: s̃ scriptura i pluri bus locis aq̃s sup̃ celos eē p̃memorat. g̃ vtrū

nulla rōne negādū sit. C. p̃. hō dī minor mūdus: q̃ in eo ē silitudo toti⁹ vniuersi: s̃ i corpe humano cerebrū i quo ē frigiditas fm̃ p̃hm ē positū supra cor: q̃d ē fons toti⁹ caliditatis. g̃ vtrū in vniuerso aqua sit supra ignē collocata ⁊ supra solē. C. p̃. fm̃ p̃hm in scōo celi ⁊ mūdū: corpa celestia per velocitatē sui mor⁹ in inferiorib⁹ calorē generāt. sed saturn⁹ iter alios planetas velocissime mouet motu diuturno. q̃ i p̃tib⁹ sphere q̃to ps plus distat a centro: tāto velocius mouet: g̃ oportebit fm̃ h⁹ saturn⁹ sit calidissimi effūs: cui⁹ d̃riū ab astrologis d̃r: opz g̃ ibi eē aq̃s: p̃ quāz p̃pinq̃tatē calor saturni minuat. C. p̃. oē cōtinuū diuisibile ē in infinitū: s̃ q̃ aqua aliquo mō diuisa p̃ rarefactiōem ad aliquod spaciū aeris ascēdit: vt qñ vapores eleuāt. g̃ trñ poterit diuidi: q̃ supra celū ascēdit: et ita vtrū aquas sup̃ celū eē.

Sed contra corpi eiusdē sp̃ei debet vn⁹ locus nālis fm̃ nūez. vñ in 3° physicoz d̃r q̃ ad eūdē locū mouet pars terre ⁊ tota terra: sed oīs aq̃ oī aq̃ ē eadē fm̃ sp̃em: vt p̃hs dicit. Cū g̃ nālis locus h⁹ aque sit sub aere ⁊ sup̃ terrā: q̃d mor⁹ ei⁹ oñdit: vtrū supra celū loc⁹ nālis aque eē nō possit. C. p̃. fm̃ p̃hm in q̃rto phycoz: corpa cōtinēs se habz ad corpa p̃tentū sicut totum ad p̃te: ⁊ sicut forma ad mām: q̃ cōtinēs inueniē h̃re plus de sp̃e q̃ p̃tētū: vñ in scōo de g̃natiōe d̃r: q̃ sp̃es in terminis ē: s̃ aqua h̃z min⁹ de sp̃e q̃ aer ⁊ ignis: q̃d eius grossities oñdit. g̃ vtrū nullo modo aqua naturaliter possit esse super ignem ⁊ aerem.

Respondeo d̃m: q̃ circa hoc varia d̃cā sūt. Ambrō. enī i libro d̃ spū scō vtrū dicere q̃ p̃ aq̃s que supra celos sūt: spū sanct⁹ itelligit: s̃ hoc magis ad analogiā expōnē p̃inet: q̃ ad l̃ralem: siue ad spū sanctū siue ad angelos referat. Alij vero dicūt aquas de nā hui⁹ elemētū: q̃d apud nos ē: sup̃ celos vtrūte vna contineri. S̃ hoc remouet Augu. q̃ in opibus sex d̃ez: quibus nā instituta ē: nō querit q̃d de⁹ facere possit sua vtrūte: sed q̃d rex nā patiat. Aug. ēt inquirēdo tangit aliū modum: vt. i. firmamētū dicat aer iste sup̃ quē aq̃ p̃ vapores ascēdit: s̃ hoc nō vtrū sacre scripture cōuenire: q̃ in firmamētū celi stellas positas dicit: nisi forte firmamētū equiuoce sumat. sicut Raby moyses dicit: q̃ ēt h̃c expōnez inuit. S̃ tñ meli⁹ possum⁹ dicere q̃ itelligat de firmamētū: q̃d ē celum sydereū. supra q̃d sūt aque: nō q̃d de nā hui⁹ aq̃ que apud nos ē: s̃ de nā q̃nte eēntie habētes silitudinē cū hac aqua: rōne cui⁹ nomē aque scriptura eis attribuit occulta p̃ sensibilia nota manifestans. Dec autē silitudo non pōt attēdi in se fm̃ lucidum ⁊ diaphanū in q̃b⁹ inferiora corpora cōueniunt cū celestib⁹: vt in secūdo de aia dicit. Et ideo sicut celū empyreū dicit quod ē simile igni in hoc q̃ ē lucidū totum. ita etiaz celū cristallinū vtrūque dicit in quātū conuenit cū aqua in hoc quod est diaphanū: siue q̃ sit aliqua pars eius lucēs: sicut ē i celo sydereo: cuius quedam p̃tes lucent. i. stelle. Et aliqua ps ē diaphona: h̃ic ēt videt consonare quod supra dixerat magister: q̃ p̃ aquas intelligit p̃ima mā: de cuius subtiliori p̃te facte sunt aque que sup̃ celos sūt: vt sic nō cogamur ponere aquas elemētū supra celos eē: hoc autē celū aqueum ē noua sphaera: ad quā p̃imo reducūt astrologi motū orbis signoz cōem oibus stellis qui ē de occidente in oriētē: ⁊ itez sphaeram decimam ad quā reducūt motum diurnū: qui ē de oriētē in occidēte.

Ad p̃imum g̃ d̃m: q̃ i hoc nihil auctoritati scripture derogatur si diuersimode expōnitur: dūmodo hoc firmiter teneat: q̃ sacra scriptura nihil falsum contineat: constat tñ in scriptura sacra multa metaphorice tradita: que scōm planam superficiē l̃e

Intelligi nō valēt. ¶ Ad scōm dōm: q nō opz eē eundem
sitū ptium in vniuerso qui ē in hoie: qz in vniuerso ordi
nātū corpora super nos: f3 q minus sūt immālia: sed in
hoie fm q expedit ad conseruatōem vite ⁊ ad puenien
tē executōem aie: ⁊ pp hoc illud qd ē pncipium vite: i ho
mine. s. cor ē in medio positū: vt ab oī lesione cōseruetur: ⁊
vitam pportionalr in oēs ptes corpis diffundat: sed celū
qd pp suā impossibilitatē ē cōseruās nō cōseruātus a corpe
alio: ē in extremo positū: quasi cōtinēs: cui tū mor ē vt vi
ta quedam natura existētib⁹ oib⁹: vt in octauo pphicoz
dī ad silitudinē mor⁹ cordis in aiali: vt dicit Raby moy
ses. ¶ Ad tertiū dōm: q saturnus h3 in frigidare ex ppa
nā ⁊ virtute pntē spēm suam: vñ nō opz q ad ei⁹ in frigi
datōem aque sup celos ponātur: qz si ibi eēt ipm nō in
frigidarent: cū sint de nā gnte eēntie nō susceptibiles pe
regrine ipressionis: qd itez si eēt possibile magis in frigi
darēt stellas octauē spere: velut sibi ppingores: quaruz
tū qdam inueniūt eē calidissimi effcūs. ¶ Ad qrtū dōz:
q corpa nālia in infinitū diuidi nō pnt: qz oīum nā consi
sistētū: vt in scōo d aia dī: ē terminus magnitudinis: nec
tū in augmētō: sed ē in diminutiōe: ⁊ iō ē inuēire mi
nimā carnē ⁊ minimā aquā: vt in pīo pphicoz dī: ⁊ ideo i
qualibet spē oīz eē terminū quēdā rarefactiōis vltra quē
spēs nō saluat. Vñ vltima raritas ad quā pōt pueniri: est
fm q mā stat sub forma ignis: vt dicit pmentator in 4°
pphicoz. Vñ posset aq tū rarefieri: qz iā nō eēt aq: nec
vapor: sed aer vel ignis. ¶ S. cū ignis sit maxie actiu⁹ nō
posset pertrāsire regiōē ignis vapor ille qui cōsummare
tur: ⁊ adhuc min⁹ possibile eēt: vt suba orbū penetraret:
q fm oēs sūt indiuisibiles: nisi metaphorice diuidi dicā.
¶ Uiz firmamētū sit de nā inferiorz corporum. II.

Ad secundū sic pceditur. vñ qfir
mamētum sit de nā in
feriorz corporz. Dicit enī Basili⁹ in examerō.
q ē de nā ignis. In lra ē dī q est de aqua in
modū cristalli cōgelata: que duo constat eēb
nā inferiorz corporz. g. et firmamētū. ¶ S. ignis ē nobilis
simū corp⁹ inter elementa: sed nō ē pbabile vt nobilis
simū corp⁹ in opibus creationis pmitteretur: cum g
scriptura spālem mētionem de igne nō faciat: vñ q nomi
ne firmamēti intelligat. ¶ S. oē agens agit simile: f3 cor
pora supiora in inferiorib⁹ habēt effcū caliditatis ⁊ hu
miditatis. g. vñ q qualitativ⁹ efficiant: ⁊ ita vñ eē de natu
ra inferiorz corporz. ¶ S. ppiū ignis est fm pphm esse
spē subtilissimū corporz: sed nūbīl corporz ē celo subtilius
⁊ nobilius. ergo videtur q celum sit ignis: ⁊ sic idē qd p.
Dionysī⁹ dicit in 4° cap. de di. no. q

Sed contra celi ⁊ itelle habēt subam ingenera
bilem ⁊ inuariabilem: sed inferiora corpora sūt generabi
lia ⁊ variabilia. g. firmamētū nō ē de nā inferiorz corporz
¶ S. cum nā sit pncipium mot⁹ ⁊ getis: opz q per motū
iudiciū de nā corpis accipiam⁹: sed mot⁹ circularis nālis
celo est: qz est pmius mot⁹: mot⁹ at violētus nō pōt eē pmi
mus: nulli aut inferiorz corporz nālis est mot⁹ circularis:
g. opz q celum nō sit de nā inferiorum corporz nec bēns
prium: sicut nec motus eius.

Respondeo dōm: q circa hanc qōnem fuit pphoz
diuersa positio. Oēs enī ante Az. posu
erunt celum eē de nā quatuor elementorum. Aristo. aut
prim⁹ hāc viam improbanit: ⁊ posuit celū eē gntam essen
tiā sine gravitate ⁊ leuitate: ⁊ alijs cōtrarijs: vt p3 in pīo
celi ⁊ mundi: ⁊ pp efficaciam rōnuz eius posteriores phi
senserunt sibi: vnde nūc oēs opinione eius sequuntur.
Silt ēt expōsitores sacre scripture i hoc diuersificati sūt
fm q diuersorum pphoz sectatores fuerunt: a quib⁹ i phi

losophicis eruditi sunt. Basilius enim ⁊ Augu. ⁊ ples san
ctorum sequūt in philosophicis que ad finē nō spectant
opiniones platōis: ⁊ ideo ponūt celū de nā quatuor elemē
torum. Dionysī⁹ aut fere vbiq; segtur Aristo. vt p3 diligē
ter inspiciēti libros eius: vnde ipse sepat corpora celestia
ab alijs corpib⁹. ⁊ ideo hanc positōem sequēs dico: q ce
lum nō ē de natura quatuor elemētōz: f3 ē gntū corpus.

Ad primum ergo dōm: q alij sancti hoc tradide
runt non quasi asserētes: sed sic vt
tes his que in phia vidicerant: vnde nō sunt maioris au
toritatis q dēa pphozum: quos sequūt nisi in hoc q sunt
ab oī infidelitatis suspitiōe separati: vñ pōt dici q sumūt
ignē ⁊ aquā fm silitudinē lucis ⁊ diaphanitatis. ¶ Ad se
cūdū dōm: q Raby moy. dicit q ignis intelligitur p te
nebras: que in pncipio creationis mēmorātur. vt sic nu
merus ⁊ ordo elemētōz designetur: dum sup terras aq
super aquā spūs. i. aer super spm qui est facies abissi tene
bre describit⁹: eo q ignis in sua sphe nō lucet: vt a phia
pbatum est: Sed quia hec expōsitiō videt⁹ nimis extra
nea: Ideo pōt melius dici q ibi non tangūtur nisi creatu
re que habēt manifestā apparentiā ⁊ vtilitatē apud nos
oēs: ⁊ pp hoc ēt de aere nō fecit mētionē. qz aer eē corp⁹
a vulgo non pcipitur. vnde quidā vacuum plenum aere
dixerunt. Silt ⁊ ignis elemētū fm q in sphe sua ē nō
sensu: sed rōne dephenditur. ⁊ ideo horū creatio rudi po
pulo explicite nō propōitur: sed p aquā oīa tria intelligū
tur: quasi mediū corp⁹ inter celū ⁊ terram. ¶ Uel dicen
dum fm Aug. q aer quantū ad superiōrē partē pp tran
quillitatē: cū celo computatur qd ē ignis fm eius positio
nez: ⁊ idem nos possumus dicere de igne ex quo nō poni
mus celuz de natura quatuor elemētōz. ¶ Ad tertiū di
cēdum: q qñ materia ē pportionata ad recipiendā actio
nem f3 virtutē agentis: tunc agens facit sibi sile i specie:
⁊ dicitur agens vniocū: qñ aut materia non ē pportio
ta ad recipiendā actiōem fm virtutē agētis: seruatur
quidē aliqua similitudo effectus ad agētē fm q dīc Dio
nysī⁹ in scōo cap. de di. no. q habent cāta causarum suaz
ptingētes imagines: ⁊ tamen non opz eodē modo inueni
ri aliqd in cā quo ē in effectus: sed eminetiōri: ita etiā ca
lor aliquo modo ē in sole nō qdem denominās ipsum vt
dicatur calidus formalr sed effectiue fm virtutē calefa
ciēdi que in eo est. ¶ Ad qrtū dicendū: q subtilitas et
raritas nō inuenitur vniocē in corpib⁹ celestibus ⁊ i fe
rioribus: vt dicit pmenta. in li. de suba orbis. vnde ignis
dicitur eē subtilissimū corporz fm illam acceptionem q
subtilitas in inferioribus corpibus inuenitur: tamen au
toritates ex exēplis sumpte pāz cogunt.

¶ Uiz motus celi sit ab intelligentia. III.

Ad tertiū sic pceditur. videtur q mo
tus celi non sit ab aia vñ in
telligentia. Motus enim celi est mor⁹ nālis
vt in pīo celi ⁊ mudi dicit phus. sed mor⁹ nā
lis est cuius pncipium ē forma corpis natu
ralis. ergo vñ q motus celi sit a forma naturali eius: ⁊ nō
ab aliquo mouēte per apprehensionem. ¶ S. oīs motus
ab aia est cum labore ⁊ pena: vt in secūdo ce. ⁊ mū. dicit:
sed motus celi non ē b3: quia non posset esse continuus ⁊
vniiformis. ergo non mouetur ab anima. ¶ S. anima i
tellectiua non pūngitur corpori: nisi mediante sensitiuo
⁊ nutritiio: vt p3 ex comparatiōe partium aie ad spēs fi
guraz in secūdo d aia. sed corpa celestia nō pnt b3e aiaz
sēsitiuā vñ nutritiuā: qz nō bñt cōp⁹ psonatū: qle exigit
vt sit in srm opationū aie vegetatiue ⁊ sensitiue. ergo vñ
q nec ab aia intellectiua moueri possit. ¶ S. oē corpus
motuz ab aia habet dextrū ⁊ sinistrū ⁊ alias differētiās

positionis: sed corpus celeste cum sit totū vni forme non habet hū diuersitatē in partibus. ergo videt qd nō possit eē motū ab anima.

Sed contra ē qd pbat in 7° phicoz: qd oē qd mo- uef localf opz reduci in primū quod ex se mouetur: sed ex se motū nō pōt eē: vt pbat ibidē nisi illud cuius vna pars ē mouēs: et altera mota: et oīs ta- lis motus ē motus vtutis apprehēdētis. qd opz motū celi eē ab aliqua virtute apprehēdente. ¶ P. oīs motus nālis ē corpus exītis extra vbi suū. hoc at ē ipole in celo po- nere. qd motus celi est ab aliqua apprehēdēte.

Respondeo dōm: qd circa hoc est multiplex opi- nio. Quidā enim dicūt: qd sicut mot⁹ alioz corpōz simpliciū est ex naturis eoz corpālīb⁹: ita ē motus corpōz celestis. Illud aut nō vī esse verum qz oīs motus est ab aliquo motore: In motu at corpōz sim- pliciū: qūis forma nālis sit pncipiū motus: non autem ē motor. Sed eēntialis motor ē generās qd dedit formaz et accitālis ē remouens phibēs: vt pbat in octauo phy- sicoz. que nullo modo ppetunt corpōz celestis. ¶ Et pre- terea mot⁹ nālis ē ad vnam partē tñ et pfectitur quiete naturali: et est corpōz existēntis extra vbi naturale que oīa ēt a corpore celesti aliena sunt. Et ideo alij dicunt qd opz motū corpōz celestis eē ab aliquo intellectu et volun- tate: s; immediate ab ipso deo: hoc ēt ordini diuine sapien- tie nō congruit: cui⁹ effect⁹ ab vltima per media dūeniūt vt Diony. dicit. Et ideo Gregori⁹ dicit in q̄rto dialogorū qd corpālī creatura per spūalem admistratur: et ideo pro- babile ē: qd aliquis intellectus creat⁹ sit motor p̄rimus celi. Sciendū tñ qd p̄hi posuerunt diuersos motores di- uersis motibus et mobilibus. vnde fm eoz numeruz p- bauerunt numez intelligentiarū mouentū: vnicuiq; tñ orbi assignauerūt duos motores: vñū coniūctū: quē dixē- rūt aiām orbis: et alterū separatū quē dixerūt intelligē- tiam: cuius pōnis rō fuit: quia intelligētia fm eos h; for- mas vles que non pueniūt: vt immediate dirigāt in reno- nationibus diuersis motus celi: et in his que per motum celi educūt. et ideo opz hēre motore in quo sint forme particulares dirigentes in motu: et hūc dicūt eē animas orbis. Dea aut positio parti est heretica et p̄tim catholice sustineri pōt. Ipsi. n. ponūt qd res fm ordinē exeūt a deo: ita qd a cā prima que deus ē: creat immediate intelligentia a qua itez erit aiā orbis: et ab illa pducitur subā ip̄i orbis. et pro tāto pōt dici motor p̄rim⁹ forma eius vel ania: qz dat sibi eē sicut cā sibi pportionata. Hoc aut fides nra nō patitur: que solum deū rez creatorem ponit: vt supra di- ctum est. Et ideo angelos qui mouēt orbē: proxime pos- sum⁹ motores dicere non formas vel aias: qz orbē reci- piūt ab eis motū tñ: non aut eē. In hoc aut sustineri pōt vt dicamus supiores angelos qui hnt formas magis vni- uersales eē motores sepatos et remotos: angelos autem inferiores qui hnt formas magis p̄ticulares: vt p̄i⁹ oc̄i ē eē motores proximis. Unde ēt Auicē. dicit: qd intelli- gentie apud phos sunt: qui in lege vocāt supiores angeli vt cherubin et seraphin: aiē vero orbūz dicūt inferiores qui dicūt angeli ministery.

Ad primum ergo dōm: qd sicut p̄metator dicit in primo celi et mū. qd mot⁹ celi dicitur nālis: nō qz p̄ncipiū eius actiū sit aliqua forma natura- lis. Sed qz ipm corpus celeste ē talis nature: vt talē mo- tū natū sit suscipere ab aliquo intellectu. nō hñs naturaz repugnātē huic motui volūtario: sicut ē in nobis. Nā enī nō tm d̄r de forma: s; ēt de mā. ¶ Ad 2^{am} dōm: qd phs log- tur tra illos qui ponebāt celū de nā iferioz corpōz: tūc enī mot⁹ ille eē ab aiā cōtra nām corpōz moti: et ideo

oporteret laborē et penā eē in monēdo. Sed si ponat⁹ mo- tus ille ab intellectu fm p̄ditioez corpōz moti: nō ē ibi vio- lētia nec labor. ¶ Ad 3^{am} dōm: sicut dicit p̄metator i lib. de suba orbis: qd corp⁹ celeste nō ē gñabile nec ē corrupti- bile: sicut corp⁹ nrm: et iō nō indiget aliqua forma vegetā- te ipm. Silr ēt motor eius nō acquirit cognitionem a re b⁹: s; h; sciam quasi actiū: et ideo nō indiget aiā sensitia et iō ēt fm phos nō d̄r vniūce aiā celi et hoīs. ¶ Ad 4^{am} dōm: qd fm phm in sc̄do celi et mū. in corpore celi ē assigna- re d̄rias pōnum: ita qd dextrū ei⁹ dicat oriens. vnde inci- pit mot⁹: et sinistrū occidēs: et superi⁹ polus meridionalis et inferius polus septētrionalis: et anteri⁹ supius hemispe- rium: et posteri⁹ iferi⁹: tñ iste ptes vt idē p̄metator dic⁹: di- uersimode assignātur in corpore celesti et in corpib⁹ nostris q̄tū ad duos: p̄rio qd in nobis iste partes figura et virtutē diuersificātur: nō at in corpore celesti: cū vndiq; sit sphe- ricū. Sc̄do: qd in nobis determinata pars ē dextra: que nūq; sit sinistra. In corpore at celi illa pars orbis que nunc est dextra post modū sit sinistra: quia pars que nunc ē in oriente post modū est in occidēte: qd contingit ex hoc: qd virtus exequēs motū in nobis ē actus corpōz cuius- dam affixa organis. s. musculis et neruis: quod non con- git in corpore celesti.

¶ Utz numer⁹ rez pueniēter assignet a Rabāo. III.

Ad quartum sic pceditur. vt qd incō- uenienter a Rabāo nu- merus celoz assignetur. Ponit enī septem ce- los. s. empyreū: cristallinum: sydereū: igneum: olympiū: ethereū: et aereū. Est. n. celū sacre tri- nitatis in qd lucifer ascendere voluit: vt supra dcm est: hoc aut ab oībus enumeratis differt. ergo insufficiēter vidē- tur celi enūerari. ¶ P. sicut in sphaera aeris et ignis differt cōuexum et cāuū: ita etiā in sphaera celi empyrei et cristal- lini: sed penes cōuexū et cāuū ignis et aeris sumit⁹ du- plex celū: vt infra dicet. qd silr in celo empyreo d; duplex celū assignarse. ¶ P. preter celū sydereū i quo sit syde- ra fixa: sūt et orbē septē planetaz: qui et celi nomē forti- untur: cū qd de eis mētiōem nō faciat: vt insufficiēter celos assignare. ¶ P. sicut aer et ignis cōicāt cū celo in luce et diaphaneitate: ita et aqua: s; rōne h⁹ puenientie aer et ignis celū dicūt. qd vt qd oportuisset silr aquam elemē- tum iter celos computare.

Sed contra vt qd nō sint tot celi: s; solū tres: per hoc qd legitur p̄ie Lxxii. zo. Pau- lus vsq; ad tertiū celum raptus.

Respondeo dicēdo: qd celū pōt noiari: aut solū ab aliq celesti p̄petate: aut sila p̄prietate et nā. Nā enī corpōz celestis est vt separatū sit a cor- ruptiōe et a cōtrariis: p̄prietates at eius p̄cipue attendū- tur in altitudie situs et claritatis participatione. Si ergo noiemus celū a nā et p̄prietate celesti sic ē triplex celum: quozū vñū ē vni forme et immobile. s. empyreū. Sc̄d; vni- forme et immobile. s. celū cristallinū. Tertiū difforme i par- tibus et mobile. s. sydereū. Si aut dicatur celū a p̄prietate tibus celestibus tātū: sic erit qdruplex celū. Sūt enim duo elemēta que simul claritatē lucis participant et alti- tudinē situs. s. aer et ignis: in quoz vtroq; distinguif pars supior quātū ad cōuexū sphaere ipsius: et pars iferior quātū ad cōcauū: pars ergo superior sphaere ignis d̄r celum igneū: eo qd ignis ibi purissimus est p̄p̄iā nāz seruās: ps autē iferior ei⁹ celū olympiū dicif a quodā mōte q noiāf olympus in macedonia q vltra nubes i altū d̄r porrigi: su- perior vō ps aeris d̄r celū ethereū pp iflamatiōem illius p̄ris ex propingitate ignis: qz vt i p̄rio ce. et mū. d̄r nomen etheris designat corpus yelocis motus cito inflamabile

vel inflammas: inferior vero pars aeris dicitur celum aeris i q
e aer suas proprietates aeris nobis notis: i vfu nfr venietl.

Ad primum g ddm: q celū sancte trinitatis no-
minat metaphorice ipsa celsitudo
dine maiestatis et transumptiva similitudine qlis pot eē cor-
poraliū et spūaliū fm proportionabilitatē. et iō nō oportuit
vt in eandē diuisione cū celis corpaliū viret. Ad 2^m
ddm: q corp⁹ illud qd nā celū dī: nō ē alterabile ex cōta-
ctu alteri corpis. et iō eandē nām retinet i qlibet sui eter-
nitatē. et iō i talib⁹ corpib⁹ nō distinguit duplex celū fm
superiore et inferiore pte: sic in aere et igne: cui⁹ extremitates
ex alteratōe corpōz ptingitū diuersis ppetatib⁹ disponū-
tur. Ad 3^m ddm: q sub celo sydereō includit celi septē
planetaz: cui oēs in b⁹ pueniūt cū sphaera stellarū fixaz
q hnt diffinitatē in ptrib⁹ ex eo q aliq ps est lucida vt
stella: et altera ps diaphōa: vt sūt relique alie ptes orbis.
Ad 4^m ddm: q quis aqua picipet diaphonitātē: nō
tū picipat altitudinē sit: cū in plurib⁹ sit graue q leue:
est enī graue in loco ignis et aeris: leue vō in loco terre to-
tū ignis vō ē leuis simplr: aer at in plurib⁹ leuis q grauis
vt dī in 4° ce. et mū. et iō elemētū aque nō pseqt nomē ce-
li. Ad 5^m ddm: q p triplex celū intelligit f3 glo. triplex
gen⁹ visionis: vel ē triplex hierarchia: vlt pot dici: q ter-
tiū dī empyreū vt tū triplex celū sumat qd nām celestē
bz vt dī ē. sempyreū cristallinū: sydereū.

Ad 6^m op⁹ tertie dici pueniēter describat.

V.

Ad quintū sic pcedit. vt q incōueniē-
ter op⁹ tertie dici describa-
tur. In 3° enī die scā ē distinctio medy elemen-
ti ab vltio: sed sub medio elemēto includitur
ignis aer et aq: vt dī est: cūz g ignis et aer sint
nobiliora q aq: vt q incōueniēter eoz mentioem pter-
misit. Ad 2^m ddm: q quilibet corp⁹ debet loc⁹ nālis fm exigētiāz
sue forme. Unī omen. dicit in octauo pbycoz: q quanto
ignis accipit de spē in gñatiōe tū bz de vbi: f3 aqua etiaz
an tertiū die formā nālē habuerat: qd pz ex scriptura: q
ipst⁹ aq in pncipio mentioem facit. g a p⁹ sue crationis i
suū locū tēdebat. g nō vī 3° diei op⁹ gregatio aqz i vnū
locū. Ad 3^m ddm: q elemētū ē talis ordo q subtili⁹ se bz ad min⁹
subtile: sic ptingēs ad pētū. vñ ignis ptinget aerē: et aer aquā
f3 aq ē ē subtilior terra. g aq d3 totā terrā ptingere: et nō i
vnā pte ei⁹ cōgregari. Ad 4^m ddm: q a loco in quē mouet⁹ corpus
nāliter: nō pot moueri nisi violēter: vt i 2° ce. et mun. bēf.
Si g aq nāliter gregat in vnāz pte terre: vt q ad alias
ptes defluere nō posset: nisi violēter. Nullus at mot⁹ vio-
lēter ē ppetu⁹: vt in p ce. et mū. dī. Cum g ex mari: qd dicit⁹
loc⁹ gregatiōis aqz: indeficiēter aq ad reliqs ptes terrē
deriuēt: qd ipa perenitas fluuiōz ondit: vt q nō nāl⁹ aq
in vnū locū gregēt: et ita incōueniēter talis gregatio in
institutiōe nāe ommozat. Ad 5^m ddm: q i loco nāli vnūqz ele-
mētū ē puz et simplex: f3 aq in mari nō vī eē puz elemē-
tū: qd ipa falsedo ondit: cū aq de nā sua sit isipida. g vī q
nō nāliter in locum vnum. s. in mare aque congregentur
et sic idem quod prius. Ad 6^m ddm: q plante vidēt⁹ ad ornatum
terē ptere: f3 ad ornatū deputāt tres vltimi dies. g i ope
tertie diei d pductiōe plantaz mētio faciēda nō erat.

Ad 7^m ddm: q berbe qdā vlt plate nō vidēt i 3° die eē pducte: f3 p⁹
petū hoīs: vt bī dī. 3° Spias et tribulos germinabit tū
bi. g vī q incōueniēter i 3° die dicat terrā herbā virentē
ptulisse: cū b nō sit vlt vey. Ad 8^m ddm: q sicur plate gñant i ter-
ra: ita ē et corpa mineralia. g vī q insufficiēter rez pdu-
ctiōem determinet scriptura: cum in hac die de minera-
libus mentio non fiat.

Respondeo dīcēdū: q op⁹ distinctionis attenditur
fm hoc q corpib⁹ q sūt elementa mundi: conferūt virtutē

tes vlt ad nāles effectus mouētes: cuiusmōi sunt qtalita-
tes actiue et passiue elementoz: et iō bz qualitates in infe-
riorib⁹ elemētis tertia die collate intelligūt⁹: qb⁹ ad in-
uicē et proprietate et situ separāt⁹: eo q inter qlitates ele-
mentares ēt grauitas et leuitas ptingēt: que sūt p⁹ mot⁹
elementoz ad p⁹ia loca: et ēt quietis nālis eoz in eisdē
sicut caliditas et frigiditas sunt principia alterationis: et
ideo ex collatione talis virtutis dicūt⁹ aque tertia die
in vnum locum congregate.

Ad primum g ddm: q ignis et aer sunt elementa
magis latentia: eo q non ita sensu
percipiūt⁹: sicut aqua: et ideo legislator rudi p⁹lo legem
pponēs ex manifestis que tetigit: occulta intelligēda re-
liquit. Ad 2^m ddm: q prius dī est: q aer quantū ad su-
periore ptem pprehēdit⁹ noīe celi: quantū vō ad inferiore
noīe aq p⁹ similitudinē humiditatis quā cū aqua bz: cuius
vaporib⁹ resolutis quodāmodo aer inspissat. Ad 3^m ddm: q
ddm: q sicut calor et frigus non sunt forme subales ele-
mētōz: ita nec grauitas et leuitas: quia nō possent eē alijs
corpibus accidētiales. vnde sicut subalis non ē pncipium
alteratiōis: nisi mediante calore vel frigore: ita nec ē p⁹
motus vlt quietis localis: nisi mediante grauitate et leui-
tate. et ideo quis aqua formā subalē ex ope creatiōis ha-
buerit: non tū ex hoc in p⁹ium locū gregabat. sed per
op⁹ sue distinctionis intelligūt⁹ bec opa ordinata f3 tē-
pus siue fm naturā. Verbi at pmentatoris intelligēdūz
ē de corpibus fm q sunt in sui cōplemento quantū ad pri-
mū et ad scdū eē. Ad 2^m ddm: q quātū aliquod ele-
mētū ē subtilius: tanto est maius in quantitate. et iō aer
ē maior q aqua: et aqua q terra. et ideo aer complexitur
ista duo vndiqz pplexus sphericā figurā. a quo defit aq:
que qdē terrā cingit non totā operiēs ipsam: complexus
quidē circuli: sed deficiēs a pplexione sphaere: et hoc etiā
segtur necessitatē finis: vt in terra possit eē bitatio aialū
respirantium et generatio plantaz: terra vero quasi mi-
nima in centro concluditur. Ad 3^m ddm: q corpora
inferiora pter motus p⁹ios sequūt⁹ quodāmodo motus
superior: et quātū ē pfectius corpus inferius: tāto magis
cōsequit⁹ de motu superioris: qd pz ex hoc q in corpibus
celestibus orbis inferior pter motū p⁹ium retinet motū
superioris orbis quo deserit: ita ēt in elementis: q
ex motu corpōz celestū aliquid cōsequūt⁹ de motu cir-
culari pter motus p⁹ios nāles: qd euidentissime apper-
et in refluū maris qui segt motū lunē: non tamen hoc fit p
motū violentū: q dicit omen. in q⁹to ce. et mun. q mot⁹
quibus elemēta sequūt⁹ imp⁹iones corpōz celestium
non sunt violēti: cum sit fm naturalem ordinēz corpōz:
q inferiora imp⁹ione superior sequantur: et tanto pl⁹
qto pfectius fuerit in natura corpus inferi⁹: et per hunc
modū ex imp⁹ione celi mouentis elemēta ad mixtio-
nē aqua subingreditur terrā: vt sit apta ad gñatiōē mi-
neraliū et animalium et plantaz: et exinde in locū p⁹ius
naturali motu reuertit⁹: vt dī ecclē. p⁹io. Ad locum vñ
exiunt flumina reuertūt⁹. Ad quintum ddm: q oīa
elemēta in loco vbi cōtingunt se alterāt⁹ a sua natura:
vt sit quidam mot⁹ cōiunctionis inter ea: et exinde in ma-
ri cātur falsedo ex admixtione vaporis terrestris simul
cū adustione radū solaris: et hoc p⁹ipue prope terram et i
superficie. In profūdo enīz pelagi inuēitur aqua dulcis
vt pz ex vbiis pbi dicētis in lib. de aialibus q quidam pi-
scis qui dicitur malarie: inuenitur valde magnus in locis
pelagogis: in quibus abundant aque dulces. Ad sex-
tum ddm: q de productione plantarū vī eē diuersitas i-
ter Aug. et alios sanctos. Aug. enim videtur velle: q cūz
dī producat terrā herbam virentem et. Non intelligit

tūc plātas eē pductas in pprā nā: s; tūc terre datā esse virtutē germinatiuā ad pducēdū plantas ope propaga-
tionis: alys āt vī: q; tūc ēt plāte pducte sunt: vtroq; autē
mō ueniēter pductio plātarū ad op^o distinctionis perti-
net: q; ad eaz pullulatiōem sufficit virt^o celestis loco pa-
tris. z vīus terre loco matris vī pbs dicit. Et sic principia
cōia actiua que ad op^o distinctionis ptiēt: sufficiunt ad
gnatiōez plātarū: nō āt ad pductionē aīaliū: ad quā req-
riē virt^o formatiua in semie exīis: vī q; qlibet res ptiēt
ad ornatū illi^o loci in quo mouet: z nō in quo gescit. Plā-
te āt radicē infixe terre adherēt: z iō ad ornatū ei^o non
ptiēt: s; cū ipā cōputāt: sicut dicit Aug. sup. Genesim. ii.
Ad 7^m dōm: q; plāte nociue sūt cū aīis pducte sūt:
nō tñ hōi āt ptiēt nociue fuissent oīa, puidētia ipm pre-
gente: s; post ptiēt in nocumētū hōis eē ceperūt. vnde si
gnāter dī germinabit tibi. Ad octauū dōm: q; gnatio
mineraliū ē occulta in viscerib^o terre: z iō non oportuit
de his pplo facere mētiōem: s; de his solū q; māifesta sūt.
C. P. mineralia nō ptiēt aliquē gradū dignitatis in
entib^o supra elemēta cū vita careāt: pp qd non oportuit
de his specialr fieri mētiōē. C. Expositio textus.

Mod de aquis
factum esse credi
telligēdū est quantū ad proprietatem perspi-
cuitatis: z nō q̄tum ad nām corpis elemēta-
ris: s; hoc ēt credi pōt: q; ptra fidem non est.
Sed spūs scūs q̄uis rē. Notāndum q; hic

auctores nostros nōiant eos qui libros canonicos edide-
runt. s. apostolos z pphetas: q; hec scribere nō curauerūt
s; ab aīis sanctis asseritur z pbs pbat celum eē spber-
ce figure: quod rōnib^o nālibus: z et mathematicis dīmō-
stratur. (Quē āt sūstet rē) De hoc ēt apd pbs ē duplex
opinio. Aristo. enī vult: tñ orbes moueri: z nō stellas bīe:
s; ptole. vult stellas bīe pprūm motū pter motū orb.
q̄uis aut vtroq; mōm^o localis celestib^o orbibus ascri-
batur. mot^o tñ variās aliqd in ei^o sūba ab eo excluditur.
ex cui^o ptiētōe firmamētū vocat. (Post h^o q̄ri solet rē)
p̄ter hāc rōnez mysticā que in lra tāgī: aliā lralē ma-
gister in hystoris assignat. quā ēt et Raby moyses tāgit.
q; i. in scda die mediū elemētū a supremo distinguebat:
z ita nō erat pscā distinctio mediū elemētū: nisi etiam ab
infimo distinguere: z sic p; opus scde diei in tertia die
cōsummatū ē: z iō bīdictio tertiē diei ad vtrūq; referē.

C. De opere quarte diei: quando facta sunt lu-
minaria. C. Dist. XV.

Sequitur. dixit de^o. Fiant lumina-
ria i firmamēto celi: z diuidāt diē
ac noctē. In pcedēti triduo dispo-
sita ē vniuersitatis h^o mūdi machi-
na z ptribus suis distributa. For-
mata enī luce p̄ia die que vniuersa illustraret
duo sequētes dies attributi sūt supreme z infi-
me pti mūdi: firmamēto. s. z aerī z terre z aq.
Mā scda die firmamētū desuper expansus ē.
Tertia vero aq; molib^o intra receptacula sua
collectis terra ē reuelata atq; aer serēat. Qua-
tuor igitur mundi elementa illis dieb^o suis lo-
cis distincta sūt z ordinata. Trib^o aut sequēti-
bus dieb^o ornata sunt illa quatuor elementa.
Quarto enī ornatū ē firmamētū sole z luna z
stellis. Quinta aer in volatilib^o z aq; i piscibus

ornata acceperūt. Sexta accepit terre iumē-
ta z reptilia z bestias: post q; oīa factus est hō
de terra z in terra: non tñ ad terrā: nec ppter
terram: sed ad celum z ppter celum.

C. An alia d ornatu celi agit sic p̄i^o factum est.

Quia g celi ceteris elemētis spē pstat
p̄iūq; alijs scēi ē. iō an alia ornatur
i q̄to die quo sūt sydera. Que iō fa-
cta sūt. vī per ea illustrare īferior ps
ne eēt hīratib^o tenebrosa. Infirmitatib^o hōiū
pulsū ē: vī circūeunte sole potirent hōies dei
noctisq; vicissitudine pp dormiendi vigilādiq;
necessitatē: z ēt iō ne nox indecora remaneret:
s; luna ac syderib^o p̄solarēt hōies: q; in nocte
opandi necessitas icūberet: z q; qdā aīalia sūt
q; lucē ferre nō ptiēt. Qd āt subdīf z sint i signa:
z tpa z dies z ānos: q̄uo accipiēdū sūt: queri so-
let. Ita enī dictū vī: q̄si quarto die cepissent tē-
pora: cū tñ p̄i^o tridū sine tpe non fuerit. Jōq;
tpa q; sūt p sydera nō spacia morarū: s; vicissi-
tudinē aeree q̄lītatis debem^o accipe: q; talia
morib^o sydez sūt sicut dies z āni quos vītra
te nouim^o. Sūt. n. i signa serenitatis z tēpesta-
tis: z in tpa: q; p ea distinguim^o quatuor tēpo-
ra anni. s. ver: estatē: autūmū: z hēmē. Vel sūt
in signa z tpa. i. in distinctiōe horarū tps: q; p̄i-
usq; fierēt ordo tēpoz nullis notabāt indicijs.
vel meridiana hora vel qualibet hora hec quar-
ta die sacra sunt.

C. De opere quate diei qñ creauit deus ex aquis
volatilia z natatilia.

Dixit ēt deus. Producat aque repti-
le aīe vīnētis: z volatile sup terrā z c.
Opus quate diei est formatio pisciū
z aīū: quib^o duo elemēta ornant: z
de eadē mā. i. de aquis pisces z anes creauit.
Natatilia leuans i aera: z natatilia remittens
gurgiti.

C. De opere sexte diei quādo creata sunt aīalia
z reptilia terre.

Sequitur. dixit de^o. Producat terra
aiam vīuētē: iumēta z reptilia z be-
stias terre fm species suas z c. Sexte
diei op^o describitur cuz terra suis ani-
malibus ornari dicitur.

C. Atz post peccatū venenosa aīalia noxia scā
fuerint an propter peccatum nocere ceperint
p̄ius facta innoxia.

Quari solet de venenosis aīalib^o z p-
niciosis: vīz post peccatum hōis ad
vīndictā creata sint: an poti^o creata i-
noxia p̄tōrib^o nocere ceperit. Sāc